

Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθήματος

Βασικές αρχές οπτικής γλώσσας

1. Γενικά			
ΣΧΟΛΗ		ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	
ΤΜΗΜΑ		ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		Προπτυχιακό	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	EA103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		Βασικές Αρχές Οπτικής Γλώσσας	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	Εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας	Πιστωτικές μονάδες	
Διαλέξεις και παρουσιάσεις	1	4	
Εργαστηριακές ασκήσεις	3		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό ΜΓΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ia.ihu.gr/ea103		

2. Μαθησιακά αποτελέσματα και γενικές ικανότητες

α. Μαθησιακά αποτελέσματα

Εισαγωγή στα βασικά στοιχεία, αρχές και τεχνικές επεξεργασίας μιας οπτικής οργάνωσης - σύνθεσης ως αναπόσπαστο μέρος του περιεχομένου του σχεδιασμού- design και δίνεται έμφαση στην ένταξη των φοιτητών στην διαδικασία σχεδίασης μέσα από ενδιαφέροντα οπτικά θέματα.

Διδασκαλία της γραμματικής της οπτικής γλώσσας που σκοπεύει να διευρύνει την κατανόηση και τη χρήση της ευρύτερης οπτικής έκφρασης.

Ανάλυση των βασικών στοιχείων του εικαστικού αλφαβήτου, κατανόηση της αφαιρετικής γλώσσας και της εικαστικής επικοινωνίας.

Βασικές σχεδιαστικές αρχές (σημείο, γραμμή, επιφάνεια, σύνθεση, ισορροπία, ρυθμός, απόχρωση, αξία, κορεσμός, σχέση βασικών & συμπληρωματικών χρωμάτων, χρωματικές αντιθέσεις.

Ανάπτυξη της αφαιρετικής σύνθεσης, εξοικείωση με έννοιες όπως φόρμα, ρυθμός, τονική κλίμακα διαβαθμίσεις φωτός -σκιάς, καθώς και οι ποιότητες και αρμονίες του χρωματικού φάσματος.

Στόχος: Εξοικείωση με το εικαστικό αλφάβητο, τις βασικές αρχές του εικαστικού σχεδίου και τους βασικούς νόμους της σύνθεσης ανάλογα με την ποιότητα και τις δυνατότητες κάθε υλικού σύνθεσης, την ποιότητα και τις δυνατότητες κάθε υλικού.

Σκοπός: Η πλήρης έρευνα των πρωταρχικών στοιχείων της καλλιτεχνικής έκφρασης, η αισθητική καλλιέργεια και η εφαρμογή των βασικών αρχών του εικαστικού αλφαβήτου και της σύνθεσης στην διακοσμητική τέχνη. Ανάπτυξη της εφευρετικότητας και της φαντασίας των σπουδαστών στην αντιμετώπιση εικαστικών ζητημάτων, ενθαρρύνοντας την εφευρετικότητα και η φαντασία τους

β. Γενικές ικανότητες

- Εξοικείωση με το εικαστικό αλφάβητο
- Ανάλυση και σύνθεση βασικών σχεδιαστικών αρχών
- Ανάπτυξη της αφαιρετικής σύνθεσης
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής

3. Περιεχόμενο μαθήματος

Οι φοιτητές/τριες ασκούν δεξιότητες όπως η αντίληψη των ορίων, η αντίληψη των χώρων, των σχέσεων, του φωτός με τη σκιά τους τόνους, η Αντίληψη του «όλου». Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να :

- Έχει κατανοήσει τις βασικές αρχές σχεδίασης και δομής της σύνθεσης, να ελέγχει τις αναλογίες σε διαφορετικά επίπεδα στον χώρο, να έχει αποκτήσει δεξιότητες ώστε να αποδίδει την σκίαση από συγκεκριμένη ή διάχυτη φωτεινή πηγή , να έχει αποκτήσει τις βασικές γνώσεις της οργάνωσης μιας σύνθεσης και να μπορεί να απομονώσει και να επεξεργαστεί μέρος ή το σύνολο της οπτικής πληροφορίας.
- Να κατανοεί τα βασικά και κρίσιμα χαρακτηριστικά της οπτικής σύνθεσης να προσεγγίζει το σχέδιο ως μέσο έκφρασης στοιχείων και αρχών μιας οπτικής γλώσσας που σχετίζονται με την πρακτική του σχεδιασμού και να γνωρίζει τα εργαλεία και τις τεχνικές διαχείρισης της οπτικής σύνθεσης και πως αυτά χρησιμοποιούνται για να εξασφαλίσουν την απαραίτητη επικοινωνία
- Συνοψίζοντας στο μάθημα εξετάζονται τα βασικά οπτικά στοιχεία [η γραμμή, το σχήμα, το μοτίβο/ματιέρα, η ψευδαίσθηση του χώρου, η ψευδαίσθηση της κίνησης, η αξία και το χρώμα] της οπτικής σύνθεσης στην πιο απλοποιημένη τους μορφή.
- Μελετώνται και αναλύονται οι ιδιότητές τους, οι σχέσεις τους, οι χειρισμοί και οι συσχετισμοί με στόχο τη δημιουργία σταθερής ή κινούμενης εικόνας. Εξετάζονται και εφαρμόζονται οι οπτικές τεχνικές οι οποίες δίνουν στα οπτικά στοιχεία περισσότερη ή λιγότερη έμφαση, ανάλογα με τον χαρακτήρα του σχεδίου και το σκοπό του σχεδιασμού. Επίσης, ορίζονται και εξετάζονται οι βασικές οπτικές αρχές [ενότητα, έμφαση, κλίμακα/αναλογία, ισορροπία, ρυθμός] που αποτελούν το υπόστρωμα και τροφοδοτούν με πληροφορίες τη δημιουργία, ανάλυση και αξιολόγηση της οπτικής οργάνωσης | σύνθεσης.
- Το μάθημα πραγματοποιείται με θεωρητική υποστήριξη όπως: διάλεξη, προβολή εικόνων και επισκέψεις Μουσείων και εικαστικών εκθέσεων.
- Από μέρους των φοιτητών είναι απαραίτητη η εκπόνηση και η παράδοση σειρά ασκήσεων που αντιστοιχούν σε βασικά μέρη της θεωρίας και εκπονούνται στο εργαστήριο.
- Ανάλυση των βασικών στοιχείων του εικαστικού αλφαβήτου, κατανόηση της αφαιρετικής γλώσσας και της εικαστικής επικοινωνίας. Ανάπτυξη της αφαιρετικής σύνθεσης. Ανάλυση εικαστικών ρευμάτων του Εικοστού αιώνα. Το Bauhaus και καλλιτέχνες που το έχουν επηρεάσαν (Klee, Kandinsky, κλπ).
- Βασικές σχεδιαστικές αρχές (σημείο, γραμμή, επιφάνεια, σύνθεση, ισορροπία, ρυθμός). Φυσική του χρώματος, χρωματικές εντυπώσεις. Απόχρωση, αξία, κορεσμός. Σχέση βασικών & συμπληρωματικών χρωμάτων, χρωματικές αντιθέσεις. Χρώματα θερμά & ψυχρά, ανοικτά & σκούρα, και ανάμειξη χρωμάτων. Υποκειμενικό χρώμα και έκφραση συναισθημάτων μέσα από τη χρωματική σύνθεση. Μελέτη ματιέρας διαφόρων επιφανειών και μελέτη παραγωγής ματιέρας με διάφορα υλικά.

4. Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι - αξιολόγηση

Τρόπος παράδοσης	Πρόσωπο με πρόσωπο	
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Διαλέξεις με βιντεοπαρουσιάσεις	
Οργάνωση διδασκαλίας	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Διαλέξεις	20
	Εργαστηριακές ασκήσεις	50
	Εκπαιδευτικές Επισκέψεις	10
	Εργασία προόδου και σύνταξη portfolio	20
	Σύνολο Μαθήματος	100

Αξιολόγηση φοιτητών

Γραπτές εξετάσεις
Εργαστηριακή Εργασία
Οργάνωση portfolio

5. Συνιστώμενη-βιβλιογραφία

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- *Η Ιστορία της Μοντέρνας Ζωγραφικής*, Η. REED εκδ. Υποδομή 1980.
- *Σημείο-Γραμμή-Επίπεδο, Συμβολή στην ανάλυση των Ζωγραφικών Στοιχείων*, W. Kandinsky, εκδ. Δωδώνη, 1980.
- *Τέχνη και Ψευδαίσθηση*, Ε. H. Gombrich, εκδ. Νεφέλη 1995.
- *Τέχνη και οπτική αντίληψη, Η Ψυχολογία της Δημιουργικής Όρασης*, Rudolf Arnheim, εκδ. Θεμέλιο 1999, Αθήνα.
- *Η Τέχνη σε Μετάβαση*, Γιάννης Κολοκοτρώνης, εκδόσεις Νηρέας, 2000
- *Σημαντικοί σταθμοί της νεοελληνικής ζωγραφικής 19^{ος}-20^{ος} αιώνας*, Αθηνά Σχινά, Χαρ. Χριστοφόρου, Ελληνική Τράπεζα, 2006
- *Τέχνη και Πολιτισμός*, Cl. Greenberg, εκδ. Νεφέλη 2007
- *Η Τέχνη της Ζωγραφικής στον αρχαιελληνικό κόσμο*, Δημ. Πλάντζος, εκδ. Καπόν, 2018

Συναφή επιστημονικά Περιοδικά